

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620200283
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4620200283.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: L. H., nar. XX.XX.XXXX a E. X. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, obe zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka K. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., B. XXXX/XX a otec P. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. - H., V. XXX/XX A, o návrhu matky na zvýšenie výživného a zákaz styku a o návrhu otca na zmenu úpravy styku, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 6C/208/2010 zo dňa 09.02.2011, právoplatný dňa 16.02.2011 tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na mal. L. zo sumy 90 eur na sumu 160 eur mesačne a na mal. E. X. zo sumy 60 eur na sumu 120 eur mesačne, s účinnosťou od 01.03.2020.

II. Zročné výživné za čas od 01.03.2020 do 30.06.2021 v sume 1120 eur na mal. L. a v sume 960 eur na mal. E. X. súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne na každé dieťa spolu s bežným výživným do rúk matky, pod následkom straty výhody splátok.

III. Súd z a k a z u j e styk otca s maloletými deťmi.

IV. Súd návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi z a m i e t a .

V. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

VI. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

VII. Trovy tohto konania z n á š a štát.

o d ō v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 5.2.2020 domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti a to na mal. L. zo sumy 90 eur na sumu 200 eur mesačne a na mal. E. X. zo sumy 60 eur na sumu 170 eur mesačne u oboch od 1.3.2020 a návrh zdôvodnila tým, že maloleté deti sa narodili v manželstve rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 6C/208/2010 zo dňa 16.11.2011 a týmto rozsudkom súd zároveň na čas po rozvode zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal platením výživného na mal. L. sumou 90 eur mesačne a na mal. E. X. sumou 60 eur mesačne. Súd vtedy pri určovaní výšky výživného vychádzal z príjmu otca, ktorý u zamestnávateľa X. T. Q. s.r.o. K. zarábala 500 eur mesačne. V čase určeného výživného bola dcéra ešte v predškolskom zariadení a syn bol v prvom ročníku základnej školy. Odvtedy deti vyrástli, syn študuje na strednej škole v Z., dcéra je v siedmom ročníku základnej školy, podstatne sa zvýšili náklady na ich výživu a ďalšie odôvodnené potreby.

2. Otec s navrhovanou výškou výživného nesúhlasil, navrhol zvýšiť výživné na sumu 180 eur mesačne spolu na obidve deti a zároveň navrhol, aby súd upravil jeho styk s maloletými deťmi tak, že bude oprávnený stýkať sa s nimi každý tretí piatok v mesiaci od 18,00 hod. do nedele do 19,00 hod., každý párný rok počas vianočných sviatkov od 23.12. od 18,00 hod. do 30.12. do 19,00 hod., každý nepárny rok od 30.12. od 16,00 hod. do 6.1. nasledujúceho roka do 19,00 hod., každý párný rok počas veľkonočných sviatkov od piatka od 8,00 hod. do pondelka do 19,00 hod, každý nepárny rok počas jarných prázdnin od piatka od 19,00 hod. do nedele do 16,00 hod. a počas letných prázdnin každý rok poslednej júlovej soboty od 9,00 hod. do druhej augustovej nedele do 20,00 hod. Návrh zdôvodnil tým, že v rozvodovom rozsudku súd upravil jeho styk s maloletými deťmi každý utorok od 15,30 hod. do 18,30 hod. a každý piatok od 15,30 hod. do soboty do 15,30 hod. a vzhľadom na skutočnosť, v ktorej sa nachádza, žiada o navrhnutú zmenu úpravy styku. Je zamestnaný a býva so svojou manželkou v rodinnom dome, ktorý je prispôsobený tak, aby jeho deti mali priestor, keď k nemu prídu. V minulosti sa niekoľkokrát pokúšal o dohodu s ex manželkou, no vždy sa to skončilo fiaskom napriek príslubom a ochotou dohody. Deti nevidel šesť rokov aj napriek tomu, že by s nimi veľmi rád trávil svoj voľný čas, na čo má ako rodič právo.

3. Kolízny opatrovník po vykonanom dokazovaní navrhol matkinmu návrhu na zvýšenie výživného vyhovieť a čo sa týka úpravy styku otca s maloletými deťmi, vrátane rozhodnutia o návrhu matky na zákaz styku otca s nimi, uviedol, že rešpektuje odborný názor znalkyne z odboru psychológia, ktorá vo veci vypracovala znalecký posudok, ktorý je v súlade s vôľou a záujmom maloletých detí.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, vrátane maloletých detí za účelom zistenia ich názoru, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 6C/208/2010, 11P/128/2014, 9P/117/2014, 11P/178/2014, 3T/13/2010 a 10P/20/2020 a zistil tento skutkový stav:

-Maloleté deti H. sa narodili v manželstve rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 6C/208/2010 zo dňa 9.2.2011, právoplatne dňa 16.2.2011, na čas po rozvode súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otca zaviazal prispievať na výživu mal. L. sumou 90 eur mesačne a na výživu mal. E. sumou 60 eur mesačne a to vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a upravil tiež styk otca s deťmi tak, že je oprávnený stretávať sa s nimi každý utorok v týždni od 15,30 hod. do 18,30 hod. a každý piatok v týždni od piatka od 15,30 hod. do soboty do 15,30 hod.. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že príčiny rozvratu súd konštatoval na strane odporcu /otca maloletých detí/, pretože tento požíval alkoholické nápoje, venoval sa hazardným hrám, bol agresívny voči navrhovateľke / matke maloletých detí/, pre toto jeho správanie voči manželke bol aj vzatý do väzby a bolo voči nemu vedené trestné stíhanie. Práve požívanie alkoholu vo zvýšenej miere považovala matka maloletých detí za hlavnú príčinu rozpadu manželstva, ktoré inak hodnotila ako pekné a šťastné /nebyť alkoholu/ a tento dôvod považoval za relevantný aj Diecézny cirkevný súd v Nitre, ktorý dňa 30.12.2013 vyhlásil manželstvo za neplatné,

-Otec bol vo výkone väzby od 24.8.2010, do ktorej ho vzal sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Topoľčany ako obvineného z násilného trestného činu, ktorého sa dopustil voči svojej manželke - matke maloletých detí a to z dôvodu obavy, že v prípade ponechania na slobode by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti najmä vo vzťahu k manželke. Z väzby bol otec prepustený predsedníčkou senátu tunajšieho súdu dňa 7.12.2010 potom, čo ho v uvedený deň tunajší súd rozsudkom sp. zn. 3T/13/2010, v ten istý deň právoplatným, uznal vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 127 ods. 4 Tr. zák. a § 129 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. a uložil mu podmienkový trest odňatia slobody. Zločin spáchal na tom skutkovom základe, že: dňa 24.08.2010 asi o 08,20 hodine v byte na R. G. armády č. XXXX v K., v detskej izbe, prišiel k svojej manželke - poškodenej K. H., ktorá ležala na posteli a žiadal od nej finančnú hotovosť 20 eur, čo poškodenej odmietla, obvinený jej vulgárne nadával, strhol z nej prikrývku a kopal ju do oblasti ľavého stehna a ľavého boku, pričom sa jej vyhrážal zabitím, následne vzal z postele žehličku, hodil ju na zem a následne prívodovým elektrickým káblom zo žehličky, ktorý poškodenej omotal okolo krku a opakovane žiadal od poškodenej peniaze, jej hrozil zabitím, žiadal, aby mu ukázala obsah svojej kabelky, následne odišiel do kuchyne, odkiaľ priniesol drevený stojan s kuchynskými nožmi, pričom sa poškodenej vyhrážal, že všetky nože skončia v nej, stojan s nožmi potom hodil na zem a vzal do rúk ocieľku na brúsenie nožov, ktorú hodil smerom k poškodenej, avšak ju netrafil a následne z miesta činu odišiel, uvedeným konaním u poškodenej vzbudil dôvodnú obavu o život a zdravie, poškodenej neutrpeľa zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrenie,

-Od rozvodu manželstva rodičov nebolo výživné na maloleté deti upravované, rozsudkom sp. zn. 11P/128/2014 zo dňa 6.11.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.11.2014, tunajší súd zamietol návrh otca na zníženie výživného,

-V roku 2014 sa otec dvakrát domáhal zmeny úpravy styku s maloletými deťmi /prvý návrh podal dňa 28.4., druhý dňa 26.6./, v oboch prípadoch vzal svoje návrhy späť a preto boli konania sp. zn. 9P/117/2014 a sp. zn. 11P/178/2014 zastavené,

5. Na pojednávaní konanom dňa 16.3.2020 boli vypočuté obidve maloleté deti, ktoré vzhľadom na vek a ich rozumovú vyspelosť boli schopné vyjadriť svoj názor. Ako mal. L. tak aj mal. E. vypovedali, že s otcom sa nechcú stretávať kvôli jeho správaniu, nestretli sa s ním niekoľko rokov, mal. E. si otca ani nepamätá, keby ho stretla v meste, tak by ani nevedela, že ide o jej otca. Podľa jej názoru sa otec teraz domáha úpravy styku s ňou a s bratom preto, že mama podala návrh na zvýšenie výživného, bez toho by otec o stretávanie nemal záujem. Mal. L. vypovedal, že otec je preňho cudzí človek, nevidel ho už niekoľko rokov, z detstva si pamätá, ako otec mamu fyzicky napádal, bil ju, hodil po nej žehličku, oblieval ju vriacou vodou, zhodil ju na zem, on bol toho svedkom. Aktuálny otcov návrh na rozšírenie styku nechápe, pretože predtým sa otec nesnažil spojiť sa s ním, nedožadoval sa styku.

6. Dňa 18.5.2020 matka doplnila svoj návrh vo veci samej tak, že žiadala, aby súd otcovi zakázal styk s maloletými deťmi a to z dôvodu, že napriek odmietavému postojú detí k otcovi, tento sa domáhal styku s deťmi podľa rozvodového rozsudku, dokonca za asistencie polície. Deti sa odvtedy boja vyjsť z bytu, nechceli ísť ani vyniesť smeti.

7. Dňa 19.5.2020 matka podala na tunajšom súde návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd otcovi dočasne, do skončenia konania vo veci samej, zakázal styk s maloletými deťmi.

8. Súd dňa 21.5.2020 vydal uznesenie pod spisovou značkou 9P/73/2020, ktorým návrhu matky vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod spisovou značkou 10P/20/2020 zakázal otcovi styk s maloletými deťmi. Proti uzneseniu nepodal ani jeden z účastníkov odvolanie, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.6.2020. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že súd po vykonanom dokazovaní vo veci samej, najmä s prihliadnutím na výpovede maloletých detí, dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Dokazovaním, ktoré bolo do nariadenia neodkladného opatrenia vykonané, bolo preukázané, že od rozvodu manželstva rodičov sa maloleté deti so svojím otcom nestretávali v rozsahu určenom rozvodovým rozsudkom, prakticky sa nestýkali vôbec, mal. L. si otca pamätá len zo svojho detstva, aj to v negatívnom zmysle, keď videl, ako otec fyzicky napádal matku, mal. E. si otca nepamätá vôbec. Počas tohto dlhého obdobia od rozvodu až do aktuálneho konania otec o deti neprejavil ozajstný záujem, o styk s deťmi sa pokúsil po niekoľkých rokoch až v máji 2020, teda počas konania, keď prišiel za nimi k domu, v ktorom bývajú a keď deti odmietli s ním ísť, privolal na miesto políciu. Uvedené konanie otca v deťoch vzbudilo strach, čo je pochopiteľné, keďže otec predtým o ne vôbec nejavil záujem, nestýkali sa spolu a teraz sa dožadoval stretnutia s nimi aj napriek tomu, čo deti vypovedali na súde. Otec svojím konaním prejavil nedostatok empatie a citu voči svojím deťom, absolútne nerešpektoval ich želania a potreby, čím ich vystavil stresu a deti z obavy, aby sa s otcom v nasledujúce dni nestretli, odmietli vyjsť z bytu. Vzhľadom na zistené skutočnosti a vykonané dôkazy bol súd názoru, že je potrebné dočasne, do skončenia konania vo veci samej zakázať otcovi styk s maloletými deťmi, aby neboli zbytočne vystavované stresu a necitlivému správaniu sa otca voči nim. Súd si bol vedomý, že zákaz styku rodiča so svojím dieťaťom je závažným zásahom do výkonu rodičovských práv, ale v tomto konkrétnom prípade ho považoval za potrebný a v najlepšom záujme maloletých detí, pretože otec namiesto toho, aby si po rokoch, počas ktorých nebol v žiadnom styku so svojimi deťmi, začal postupne a nanovo budovať s nimi vzťah, pristúpil ku krajne nevhodnému a k deťom značne necitlivému riešeniu situácie, tým, že keď s ním deti odmietli ísť, privolal políciu, a konal tak aj napriek tomu, že už predtým sa deti odmietli s ním stretnúť, teda zvolil silové riešenie, ktoré určite neprispieje k zlepšeniu ich vzájomných vzťahov. Súd pri rozhodovaní o dočasnom zákaze styku otca s deťmi prihliadol aj na to, že ide o staršie deti, mal. L. mal XX rokov, mal. E. mala XX rokov a preto považoval za iluzórne domnievať sa, že takto vyspelé deti sa budú chcieť stykať so svojím otcom bez toho, aby boli rešpektované ich osobnosti, ich želania a potreby, a že k styku budú nútené násilnou formou. Vzhľadom na to súd v danom prípade považoval za potrebné v záujme ochrany práv maloletých detí dočasne otcovi zakázať styk s nimi / doteraz niekoľko rokov nerealizovaný/, aby sa tak predišlo ďalším deti traumatizujúcim situáciám.

9. Uznesením sp. zn. 10P/20/2020 zo dňa 20.8.2020 pribral súd do konania znalkyňu z odboru psychológia X.. E. A., X., ktorá vypracovala dňa 9.12.2020 znalecký posudok. Z jeho záveru vyplýva, že obidve maloleté deti majú pozitívne emočné väzby k matke, vnímajú ju ako prirodzenú autoritu. K otcovi má mal. L. negatívnu emočnú väzbu, jeho vzťah k nemu je ovplyvnený negatívnym smerom najmä z dôvodu správania sa otca pod vplyvom alkoholu, jeho agresívnemu konaniu voči matke, ako aj pobytu vo väzbe, čo L. vnímal ako hanbu. Mal. E. X. má k otcovi odmietavý postoj, čo je dané tým, že väčšiu časť svojho detstva vyrastala bez otca, ktorého si prakticky nepamätá, nemá k nemu vytvorenú žiadnu emočnú väzbu a odmieta s ním akýkoľvek kontakt. Správanie matky a detí je v poriadku, deti sa v jej prítomnosti cítili uvoľnene, bez pozorovateľného napätia, matka deťom zabezpečuje v plnej miere napĺňanie ich základných psychických, sociálnych i materiálnych potrieb. V kontakte s otcom bolo badať napätie, otec síce deťom verbálne prejavil svoju lásku, ale spontánne sa o ne nezaujímal, v rozhovore sa zamerával na negatíva na strane osoby matky, v rámci argumentácie s mal. L. nedokázal dostatočne regulovať svoje emócie, zvyšoval na neho hlas, to bolo obojstranné aj zo strany L.. S mal. E. otec svojvoľne ani nenadviazal komunikáciu. Osobnosť otca je disharmonicky štruktúrovaná, prítomná je podozrievavosť, nedôverčivosť, interpersonálna hypersenzitivita. Má sklon za svoje problémy viniť druhých, má pocit, že druhí mu nerozumejú, že sa voči nemu správajú nekorektne, absentuje pocit spolupatričnosti. Prítomná je nedostatočná kontrola ega, otec ťažšie ovláda svoje emócie a impulzy, objavuje sa nepokojnosť a hyperaktivita, otec sa môže dostať do takého stavu, kedy si neuvedomuje a ani si nepamätá, čo robil. Otec nemá dosť síl na zvládanie problémov, prítomné sú pocity zlosti, hostility, objavuje sa agresivita, kritickosť, labilita, strata sebakontroly pri zvýšenej citlivosti na kritiku. Časté sú sťažnosti, netrpezlivosť, zvýšená dráždivosť a explozívne správanie. Prítomné sú problémy so závislosťou (otec v súčasnosti abstínuje) pri antisociálnom správaní. Aktuálne je v ladení prítomná anxiózná a depresívna symptomatika. Styk otca s deťmi je v rozpore so záujmami detí. Niekoľkoročné prerušenie kontaktu medzi nimi viedlo k tomu, že deti nemajú k otcovi vytvorenú pozitívnu, bezpečnú emočnú väzbu, otec pre ne nepredstavuje žiaden mužský vzor či autoritu, vnímajú ho ako cudzieho človeka a súčasne veľmi negatívne, čo je ovplyvnené najmä negatívnymi spomienkami a skutočnosťami - otcov alkoholizmus a jeho pobyt vo väzení. So zreteľom na osobnostné charakteristiky otca, negatívnu emočnú väzbu oboch maloletých detí voči otcovi ako aj vzhľadom na ich odmietavý postoj k obnoveniu vzťahu s otcom, styk detí s otcom nie je v záujme ich zdravého psychického a fyzického vývinu. Pri rozhodovaní súdu znalkyňa odporučila zohľadniť postoj a názor detí, keďže sú dostatočne rozumovo a emočne vyspelé, aby vyjadrili svoj názor na stretávanie sa s otcom.

10. V konaní súd zisťoval aktuálne osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov a porovnal ich s pomermi v čase prvého rozhodnutia o výživnom a zistil, že v čase rozvodu bol otec zamestnaný v spoločnosti X. T. K. s.r.o. s priemerným mesačným zárobkom 500 eur, v priebehu rozvodového konania, ktoré začalo na návrh matky podaný na tunajšom súde dňa 25.8.2010 bol vo výkone väzby od 24.8.2010 až do 7.12.2010.

11. Matka bola v čase rozvodu zamestnaná v spoločnosti C. C., a.s. B. s priemerným čistým mesačným zárobkom 469 eur. S deťmi bývala v dvojizbovom byte, ktorý bol v jej vlastníctve, platila mesačne nájomné s inkasom v sume 94,61 eur, plyn 29 eur, elektrinu 29,21 eur, deťom poisťky po 19,45 eur a po 18,39 eur, splátku za počítač 10 eur, štvrťročne SATRO po 20 eur. Splácala svojej sestre pôžičku, ktorú jej táto poskytla vo výške 3000 eur a to podľa finančných možností.

12. Mal. L. mal v tom čase X rokov, chodil do 1. ročníka ZŠ na ul. O. v K., mal. E. X. navštevovala Materskú školu na ul. J. A. v K..

13. V priebehu aktuálneho konania bola matka zamestnaná v spoločnosti X. X. s.r.o. K. s priemerným čistým mesačným zárobkom 853 eur, s deťmi býva v trojizbovom vlastnom byte, ktorý kúpila asi pred tromi rokmi, keď predala dvojizbový byt, v ktorom dovtedy bývali. Vzala si úver 7000 eur, ktorý spláca v mesačných splátkach po 30 eur. Od 1.5.2021 je matka zamestnaná na dobu neurčitú v spoločnosti B. J. U. s.r.o. B. ako administratívny pracovník s miestom výkonu práce v Z., s dohodnutým brutto príjmom 900 eur mesačne.

14. Mesačné výdavky má matka na nájom v sume 111 eur, elektrina 28 eur, plyn 8 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur, satro 14,50 eur, telefóny 43 eur, naďalej platí poisťky deťom v tých istých sumách ako v čase rozvodu. Spláca tiež splátky v prospech spoločnosti Cetelem po 50 eur a v prospech spoločnosti Quatro po 25 eur. Ročne za odpad a daň 103 eur.

15. Mal. L. navštevuje Q. Q. X.kolu v Z., je v L. ročníku, cestovné je 20 eur mesačne. Mal. E. X. navštevuje X. ročník Základnej školy na ul. O. v K..

16. U otca sa od rozvodu zmenili pomery v tom, že je druhýkrát ženatý, manželstvo uzavrel dňa 2.8.2019, jeho manželka T. H. je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, z predošlého rozvedeného manželstva má zverenú do osobnej starostlivosti maloletú dcéru T. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorá s nimi žije v jednej domácnosti a to v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve otcovej manželky. Podľa čestného vyhlásenia otcovej manželky zo dňa 12.3.2020 na čl. 178 spisu, prácu si hľadá, avšak vzhľadom na to, že jej dcéra je žiačkou so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami a diagnózou ADHD s poruchami učenia, dyslexiou, dysortografiou a dysgrafiou, je povinná predovšetkým zabezpečovať sústavnú a dôslednú starostlivosť o maloleté dieťa, pričom trh práce je zameraný na prácu na zmeny, čo jej z uvedeného dôvodu nevyhovuje. Mesačné výdavky otcovej rodiny sú voda 5 eur, elektrina 62,50 eur, televízia a internet 30 eur, telefóny 85 eur, plyn 15 eur, SIPPO 4,64 eur, splátky hypoték po 180 eur v prospech Tatra banky a.s. a po 80,83 eur v prospech SLSP, a.s.

17. Otec je zamestnaný v spoločnosti Q. Q. s.r.o. Z. od 1.10.2020, priemerne mesačne zarába v čistom 1.011,48 eur, od 4.5.2021 je práceneschopný, podľa dokladu o PN je práceneschopný s diagnózou R10.1 - bolesť lokalizovaná v hornej časti brucha. Od apríla 2021 mu Sociálna poisťovňa vypláca nemocenské dávky - za apríl v sume 231,70 eur a za máj v sume 537,40 eur, za mesiac apríl mu nemocenské náhrady za prvých desať dní práceneschopnosti vyplatil zamestnávateľ v sume 215,25 eur.

18. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákona o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru každé dieťa je registrované ihneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

19. Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že od prvej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktorá bola vykonaná rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 6C/208/2010, došlo k takým podstatným zmenám u všetkých účastníkov konania, ktorá odôvodňuje iné rozhodnutie o výške výživného. Predovšetkým, od tejto úpravy prešla dlhá doba, približne XX rokov, počas ktorej maloleté deti vyrástli, viacnásobne sa zvýšili náklady na ich výživu a ďalšie odôvodnené potreby. V čase určenia výživného bol mal. L. prvákom na základnej škole, v súčasnosti už študuje na strednej škole, mal. E. X. bola vtedy predškôlčkou, teraz je už na druhom stupni základnej školy. Preto je nepochybné, že náklady na zabezpečenie výživy detí a ich ďalších potrieb, ako je ošatenie, hygiena, mimoškolské aktivity, sú oveľa vyššie, než boli v čase rozvodu manželstva ich rodičov. K zmene pomerov došlo aj u rodičov, otec uzavrel druhé manželstvo, s manželkou a jej maloletou dcérou bývajú v manželkinom rodinnom dome, oproti prvej úprave výživného otcov priemerný mesačný zárobok sa zvýšil približne na dvojnásobok. Hoci v súčasnosti je práceneschopný, stále je zamestnaný a príjem má naďalej formou nemocenských dávok.

20. Matkin príjem sa tiež zvýšil, súčasne sa zvýšili aj jej výdavky na bývanie, kúpila väčší byt, spláca úvery a pôžičky. Hypotekárne úvery spláca aj otec, avšak treba prihliadnuť na to, že tieto úvery sú poskytnuté na nehnuteľnosť, ktorého vlastníčkou je len otcova manželka, a tiež treba prihliadnuť aj na to, že opodstatnené výdavky na bežný život, ako je platenie účtov, splátok, strava, hygiena a podobne, nemusí otec platiť sám, keďže žije v spoločnej domácnosti s manželkou, teda na týchto nákladoch sa majú ako manželia podieľať spoločne, na druhej strane na takéto výdavky je matka sama a sama ich aj uhrádza a okrem toho sa aj sama stará o dve maloleté deti, čím si tiež čiastočne plní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči nim, na čo je súd povinný prihliadať.

21. Rodičom ďalšie vyživovacie povinnosti nepribudli.

22. Otec sa na výchove svojich detí osobne nepodieľa, s deťmi sa viac ako šesť rokov nestýka, nevyužíval ani ten rozsah styku, ktorý mu súd určil v rozvodovom rozsudku, preto platenie výživného na deti je vlastne jedinou formou, ktorou sa otec stará o svoje maloleté deti. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd po vyhodnotení výsledkov dokazovania dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie

výživného je dôvodný a to s poukazom na dlhú dobu, ktorá prešla od prvej úpravy výživného, počas ktorej o zvýšenie výživného nežiadala a počas ktorej sa náklady na výživu a celkové zaopatrenie maloletých detí viacnásobne zvýšili. Súd s prihliadnutím na všetky zistené skutočnosti, najmä na vek a odôvodnené potreby maloletých detí, pomery na strane ich rodičov, na príjem otca, jeho osobné, zárobkové a majetkové pomery, zárobkové možnosti a schopnosti, zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. L. na sumu 160 eur a na mal. E. X. na sumu 120 eur mesačne a to s účinnosťou od 1.3.2020 u oboch detí (keďže matka podala návrh vo februári 2020 a výživné žiadala zvýšiť od 1.3.2020).

23. Zročné výživné od uvedeného dátumu do 30.6.2021, ktoré je u mal. L. v sume 1120 eur a u mal. E. X. v sume 960 eur sú povolené otcovi splatiť v splátkach po 50 eur mesačne na každé z detí s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh.

24. Výživné zvýšené u mal. L. o 70 eur mesačne a u mal. E. X. o 60 eur mesačne súd považuje za primerané jednak veku detí a ich odôvodneným potrebám a tiež pomerom otca, jeho príjmu a jeho zárobkovým možnostiam a schopnostiam.

25. Čo sa týka zmeny úpravy styku otca s maloletými deťmi, súd návrh otca nepovažoval za dôvodný, pretože vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že otec sa s nimi nestýkal ani v tom rozsahu v akom mohol na základe úpravy v rozvodovom rozsudku, v súčasnosti deti nemajú záujem stretávať sa s ním, odmietajú ho. Súd preto s prihliadnutím na znalecký posudok znalkyne z odboru psychológia, odporúčenie kolízneho opatrovníka a rešpektujúc názor samotných maloletých detí rozhodol tak, že otcovi styk s maloletými deťmi zakázal, pretože je to v ich najlepšom záujme. Ako už bolo vyššie uvedené, otec sa po niekoľkých rokoch, čo bol bez kontaktu so svojimi deťmi, domáhal násilím stretnutia s nimi, čo deti veľmi traumatizovalo a preto nie je v ich záujme, aby kontakt s otcom bol vynucovaný. Z týchto dôvodov súd návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi ako nedôvodný zamietol.

26. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

27. Súd zároveň rozhodol o trovách tohto konania, ktoré predstavujú odmenu vyplatenú znalkyni tak, že ich znáša štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.